

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องวิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ในตำบลน้ำเกี๋ยน กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถอดแบบการดำเนินงานจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อศึกษาถึงปัญหการจัดสวัสดิการชุมชน และเพื่อศึกษาตัวแบบการแก้ปัญหาในการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน

ผู้ศึกษามีความสนใจศึกษาวิธีการรวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาในการทำงานด้านสวัสดิการชุมชนโดยใช้กรณีศึกษากลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ในเรื่อง การดำเนินงานแก้ไขปัญหและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาอย่างมากมาย ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อแก้ไข ปัญหาความยากจน แม้ว่าการรวมกลุ่มกันยังไม่สามารถแก้ไขปัญหความยากจนให้หมดสิ้นไปได้ แต่การทำแผนแม่บทชุมชนทุกครั้งเรื้อนช่วยกันทำให้ลดรายจ่าย มีเงินเหลือออมได้มากขึ้นแต่ในเรื่องการสร้างอาชีพสร้างรายได้เพิ่มในชุมชนยังมีข้อจำกัดอุปสรรคจากปัจจัยสภาวะแวดล้อมต่างๆ อยู่อีกมาก อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มที่มีอยู่มากมายนี้ ทำให้คนในชุมชนได้ช่วยเหลือดูแลกัน รักใคร่ สามัคคีกันส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่าการมีหลายกลุ่มนั้นดีเพราะการเป็นสมาชิกหลายกลุ่ม ทำให้ได้พบปะเพื่อนบ้านที่หลากหลายและยังมีทุนที่หลากหลายในชุมชนอีกด้วย การมีองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นแกนกลางในการประสานเชื่อมโยงนี้ทำให้ทุกฝ่ายมีส่วนรวมกันเป็นสำคัญ ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชน (กองทุนวันละบาท) ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน ซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญซึ่งทำให้กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นกองทุนที่เข้มแข็งกองทุนหนึ่งภายในจังหวัดน่านและมีการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นแกนกลาง

สรุปผลการศึกษา

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์บุคลากรของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน ได้แก่ ประธานกลุ่มกองทุน กรรมการ และสมาชิกกลุ่มจำนวน 15 ราย โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยหลักของเหตุผล การประเมินผลโดยการสังเกต การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสถานการณ์ซึ่งผลการศึกษารูปภาพรวมได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนในปัจจุบัน

ในการแสดงผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน ผู้ศึกษาใช้ข้อมูลของชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงตอน คือ ช่วงที่ 1 ช่วงก่อนจะก่อตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการ ช่วงที่ 2 ช่วงของการดำเนินงานในปัจจุบัน เพราะการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน เกิดจากประสบการณ์ในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนในอดีตรวมถึงกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการกับปัญหาในการบริหารจัดการองค์กรชุมชนที่ก่อตั้งขึ้นมาก่อนกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนในปัจจุบัน เช่น องค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน เป็นต้น

จากการศึกษาช่วงที่ 1 ช่วงก่อนจะก่อตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการพบว่า ชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนมีการดำเนินงานในการจัดการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นมาอย่างมากมาย ทั้งนี้เพราะว่าชุมชนมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นประเด็นหลัก แม้ว่าการรวมกลุ่มกัน ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไป แต่กระบวนการทำแผนแม่บทชุมชน โดยให้ทุกครัวเรือนช่วยกันลดรายจ่าย พยายามให้มีการออมเงินให้มากขึ้น แต่ในเรื่องของกระบวนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มในชุมชน ยังมีข้อจำกัดรวมถึงอุปสรรคจากปัจจัยสภาวะแวดล้อมต่างๆ อยู่อีกมาก อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มที่มีอยู่มาากมายนี้ ทำให้คนในชุมชนได้ช่วยเหลือดูแลกัน รักใคร่สามัคคีกัน คนส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่า การมีหลายกลุ่มนั้นดี เพราะการได้เป็นสมาชิกหลายกลุ่ม ทำให้ได้พบปะเพื่อนบ้านที่หลากหลาย และยังมีทุนที่หลากหลายในชุมชนอีกด้วย แม้จะมีความแตกต่าง แต่ก็ไม่แตกแยก ด้วยเพราะในชุมชนมีโครงสร้างความสัมพันธ์แบบเครือญาติเป็นพื้นฐานสำคัญ รวมถึงการเคารพระบบผู้อาวุโสในชุมชน การเชื่อมโยงคนทุกกลุ่มวัยเข้ามาเรียนรู้ร่วมกันผ่านกิจกรรมของชุมชน โดยมีองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน เป็นแกนกลางในการประสานเชื่อมโยงการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นสำคัญ

จากการศึกษาช่วงที่ 2 ช่วงของการดำเนินงานในปัจจุบันพบว่า ในการดำเนินงานของกองทุนในอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นการรวมตัวกันของคนในชุมชนเพื่อสร้างพลังให้กับชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับวินัยในการใช้จ่ายเงินของคนในชุมชนเป็นประเด็นหลัก โดยการก่อตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกของกองทุนรวมถึงการสร้างวินัยในการใช้จ่ายเงินและการออมเงินของสมาชิก โดยเน้นปลูกฝังการสร้างความปลอดภัยต่อ

กันให้เกิดการเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข โดยไม่มุ่งเน้นการกู้เงินแต่มุ่งเน้นการออมเงิน เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชุมชนและสังคมต่อไป

การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วนนั้นมีประเด็นสำคัญในการสร้างความสำเร็จที่เป็นอยู่ของกองทุนได้แก่

1. การสร้างพลังในการจัดปัญหาในชุมชนโดยการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน โดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน คือ นายชูศิลป์ สารวัตนะ ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วนคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้สร้างแนวคิดในการออมเงินวันละ 1 บาทให้แก่ชุมชน โดยนายชูศิลป์ ได้กล่าวว่าเงิน 1 บาท ที่มีค่าน้อยนิดแต่เมื่อนำเงิน 1 บาท ของคนร้อยคน พันคน มารวมกันทุกๆ วันก็จะกลายเป็นเงินก้อนใหญ่ที่เป็นประโยชน์กับคนทุกคน นี่จึงเป็นที่มาในการจุดประกายให้คนหันมาเน้นการออม

2. การสร้างความเชื่อร่วมกันของสมาชิกให้สมาชิกมีความเชื่ออาทรต่อกันและกัน เพราะการจัดสวัสดิการเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคง ซึ่งเป็นการเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข โดยเริ่มต้นด้วยการช่วยกันเองของสมาชิกกลุ่ม เพื่อเป็นการวางรากฐานในความเชื่อเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ โดยใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ ให้เป็นสิ่งที่สมาชิกของกองทุนประพฤติปฏิบัติ คือ ความซื่อสัตย์ต่อกันและกัน ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ความรับผิดชอบร่วมกัน ความเห็นอกเห็นใจ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วนเป็นกองทุนที่จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกของกองทุนตั้งแต่เกิดจนตายของสมาชิกอย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์หลักในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกีฮ่วน คือ การส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกโดยมุ่งเน้นไปที่การออมเป็นหลักจะไม่มุ่งเน้นการกู้ยืมเพราะเมื่อไหร่ที่กองทุนปล่อยยืมให้สมาชิกมีการกู้แล้วจะขัดต่อความเชื่อหลักของกลุ่มกองทุนและปัญหาต่างๆ จะตามมา สังคมที่เป็นสังคมที่เอื้ออาทรก็จะเป็นสังคมที่แข็งแรงซึ่งดีและมีความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้น สิ่งที่กำลังก้าวขึ้นมาทางกองทุนสวัสดิการชุมชนได้จากการศึกษาเรียนรู้ การศึกษาดูงาน ประสพการณ์จากการทำแผนชุมชนรวมถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกีฮ่วน

จากการศึกษาการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกีฮ่วน จังหวัดน่าน ในปัจจุบันสรุปได้ว่า การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกีฮ่วน จังหวัดน่าน แบ่งออกเป็น 2 ช่วงตอน คือ ช่วงที่ 1 ช่วงก่อนจะก่อตั้งกลุ่มกองทุนสวัสดิการ ช่วงที่ 2 ช่วงของการดำเนินงานในปัจจุบัน ในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกีฮ่วน ช่วงที่ 1 พบว่า มีปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนมากมาย และเป็นช่วงที่เกิดกระบวนการในการจัดการกับปัญหาไม่ว่า

จะเป็นรูปแบบของกระบวนการ “บวรส.” (บ้าน วัด โรงเรียน สถานีนอนามัย) โดยเริ่มจากการแก้ไข ภัยพิบัติเสพติดก่อน มีการใช้มาตรการทางสังคมอย่างเคร่งครัดจนประสบความสำเร็จ และยังคง ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และนำมาสู่การแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนท้องถิ่นใน เรื่องอื่นๆ เมื่อมี อบต. เกิดขึ้นก็เข้าร่วมด้วย รวมถึงหน่วยงานราชการต่างๆ ส่งผลให้เกิด “องค์กร พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน” ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมๆ กับการจัดทำ “แผน ร้อยแปด” ต่อมา ได้พัฒนามาเป็นแผนแม่บทชุมชน โดยมีวิสัยทัศน์ของตำบลร่วมกัน คือ “กินอิ่ม นอนอุ่น ผันดี” ในที่นี้ กินอิ่ม หมายถึง การมีเศรษฐกิจที่พอเพียง พึ่งพาตนเองได้ นอนอุ่น หมายถึง การมีสุขภาพดี และผันดี หมายถึง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่มีปัญหาเสพติด และปัญหาหนี้สิน เป็นช่วงที่ลองถูกลองผิดและพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ บริหาร และสร้าง แนวทางของชุมชนโดนมีขุนศึก ผู้นำชุมชน มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการแก้ไข ปัญหาของชุมชน ในช่วงที่ 2 ช่วงของการดำเนินงานในปัจจุบันเกิดจากประสบการณ์และ กระบวนการเรียนรู้ในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนในอดีตรวมถึงกระบวนการเรียนรู้ที่ได้ จากการแสวงหาโดยการไปศึกษาดูงานในชุมชนอื่นๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะกับชุมชน ในการบริหารจัดการองค์กรชุมชน กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนในปัจจุบัน

ประเด็นที่ 2 ปัญหาที่พบในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน

ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนประสบกับ ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เช่น การจ่ายเงินออมของสมาชิกบางรายล่าช้า และการจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่ สมาชิกล่าช้าและการรวมตัวกันของสมาชิกกลุ่มในพบปะพูดคุยกันมีเวลาน้อยเพราะต่างคนต้อง ออกไปทำงานของตน ปัญหาการจ่ายเงินออมของสมาชิกบางรายล่าช้านี้ทางกลุ่มได้ให้อำนาจแก่ กรรมการฝ่ายจัดเก็บในการติดตามและดำเนินการในการแก้ไขเบื้องต้น เช่น การติดตามการ จ่ายเงินของสมาชิก การประสานขอรับเงินสวัสดิการของสมาชิก เป็นต้น ปัญหาการจ่ายเงิน สวัสดิการให้แก่สมาชิกล่าช้า กรรมการฝ่ายสวัสดิการและให้บริการสมาชิก มีหน้าที่ในการนำเงิน สวัสดิการไปมอบให้แก่สมาชิกหรือผู้รับผลประโยชน์ ในกรณี เกิด แก่ เจ็บ หรือเสียชีวิต และ ให้บริการสมาชิกในด้านอื่นๆ ตามความเหมาะสม แต่ต้องประสานกับกรรมการฝ่ายการเงินกองทุน ที่มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินของกองทุน ในการทำงานจึงล่าช้าบ้างเพราะการทำงานเป็นไปในรูปแบบของ คณะกรรมการ ส่วนปัญหาการรวมตัวกันของสมาชิกกลุ่มในการพบปะพูดคุยกันมีเวลาน้อยเพราะ ต่างคนต้องออกไปทำงานของตน นั้น เป็นปัญหาที่พบมากในช่วงแรกๆ เพราะสมาชิกของกองทุน นั้นมีชาวบ้านตำบลน้ำเกี๋ยน ทั้ง 5 หมู่บ้าน จึงเป็นเรื่องยากในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้แก่

สมาชิกได้รับรู้ข้อมูลอย่างทั่วถึงจึงเป็นหน้าที่หลักของกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ที่มีหน้าที่ในการกระจายข่าวหรือการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ รวมถึงผลการดำเนินงาน การนัดประชุม เพื่อให้สมาชิกทราบ และสมาชิกด้วยกันเองก็ต้องช่วยกระจายข่าวให้แก่สมาชิกคนอื่นๆ ได้รับรู้ด้วย ที่สำคัญก็คือการแต่งตั้ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ด้วยเพื่อให้ได้รับรู้ถึงความต้องการของสมาชิกในหมู่บ้านต่างๆ ทั้ง 5 หมู่บ้านแล้วยังเป็นการกระจายข่าวสารให้แก่สมาชิกได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาของผู้ศึกษา พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุน คือ การดำรงวาระของคณะกรรมการในการบริหารจัดการกองทุนนั้นมีวาระน้อยเกินไปกรรมการแต่ละชุดจะมีวาระคนละ 1 ปี และการดำรงตำแหน่งนั้นดำรงได้คนละ 1 วาระเท่านั้น ยกเว้นในปีต่อไปถ้าไม่มีสมาชิกคนใดมาสมัครกรรมการคนเดิมสามารถมาสมัครได้แต่ก็ขึ้นอยู่กับคัดเลือกของสมาชิก จากการที่กรรมการมีวาระคนละ 1 วาระเท่านั้นส่งผลให้การทำงานและการปฏิบัติงานของกองทุนในตอนเปลี่ยนถ่ายชุดคณะกรรมการมีความไม่ต่อเนื่องส่งผลให้การทำงานในช่วงนั้นจะล่าช้า คณะกรรมการทั้งหมดมี 29 คน ประกอบด้วย ประธานกองทุน รองประธาน 2 คน มีวาระ 1 ปี (ตั้งแต่ก่อตั้งกองทุนมายังไม่มีใครมาสมัครตำแหน่งประธานและรองประธาน) มีหน้าที่คือบริหารจัดการกองทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประสานงานกับสมาชิก กรรมการ และบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรรมการฝ่ายการเงินกองทุน 3 คน ฝ่ายจัดเก็บเงินฝาก 5 คน เลขากองทุน 1 คน ฝ่ายทะเบียนกองทุน 1 คน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ 6 คน (เป็นกำนัน / ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน 5 คน มีวาระในการทำงานตามตำแหน่งของตน) กรรมการฝ่ายสวัสดิการ และให้บริการสมาชิก 4 คน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน (ไม่มีวาระ) ซึ่งประกอบไปด้วย สาธารณสุขกิ่งอำเภอภูเพียง หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลน้ำเกี๋ยน ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำเกี๋ยน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และบุคลากรในสถานีอนามัยตำบลน้ำเกี๋ยนอีก 2 ท่าน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นกรรมการที่อยู่ในวาระตามสมัครใจและตามตำแหน่ง ซึ่งถือว่าบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่เสียสละต่อกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน

ประเด็นที่ 3 วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน

ในการศึกษาวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน จากการสัมภาษณ์พูดคุยกับประธาน กรรมการ และสมาชิก เป็นรายบุคคล สามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้ดังนี้

1. **ประสบการณ์ของชุมชน** ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จนประสบผลสำเร็จ ได้แก่ การแก้ไขปัญหายาเสพติด การอนุรักษ์ป่าชุมชน การแก้ไขปัญหาการเล่นการพนันในชุมชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ สะล้อ ซอ พิณ จากผู้เฒ่าผู้แก่สู่เยาวชน และการจัดตั้งกองทุนแก้ไขปัญหาเอดส์ โดยองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ตำบลน้ำเกีฮ่วน (องค์กรชาวบ้าน) เป็นกลุ่มที่วางรากฐานในการแก้ไขปัญหาของชุมชนตั้งแต่อดีตและปัจจุบันทำให้กลุ่มต่างของตำบลน้ำเกีฮ่วนดำเนินงานได้โดยไม่มีปัญหา กลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนก็มีกลยุทธ์ในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน

1. กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

1.1 เวทีชาวบ้าน สร้างการมีส่วนร่วม

เป็นเวทีชาวบ้านเพื่อมาหาข้อสรุป และออกกฎกติกามาตรการสังคมเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน เน้นการสร้างการมีส่วนร่วม

1.2 มาตรการสังคม

หรือกฎของชุมชน เป็นเสมือนกฎหมายที่ใช้ปกครองคนในชุมชน ชาวบ้านทุกคนได้มีส่วนร่วมกัน เน้นการสร้างการมีส่วนร่วม

1.3 ผู้นำ (ขุนศึก)

ใช้คำว่า “ขุนศึก” เพื่อสร้างความฮึกเหิม และยังเปรียบเสมือนเป็นทีมที่ต้องออกไปรบกับปัญหา ทุกเรื่องในชุมชน ไม่มีใครเป็นพระเอกคนเดียว จึงเรียกว่า เป็นพระเอกของหมู่

1.4 กลุ่มองค์กร และกองทุนหลากหลาย

เป็นวิธีการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การรวมกลุ่มเรียนรู้ และพัฒนา จนก่อเกิดความเข้มแข็งของกลุ่มถึง 59 กลุ่ม มีกองทุนในระดับชุมชนมากกว่า 20 ล้านบาท

กิจกรรมที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน ให้ชุมชนได้ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์บนพื้นฐานของเป้าหมาย รวมถึงการเรียนรู้ในการจัดการแก้ไขปัญหา ประกอบกับการแสวงหาเครือข่ายและองค์กรสนับสนุนช่วยเหลือให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ของชุมชน คือ กินอิ่ม นอนอุ่น ผืนดี

2. **วิธีการในการจัดการกับปัญหา** ในเรื่องของการออมเงินที่ไม่สม่ำเสมอของสมาชิกและปัญหาในการจ่ายเงินสหทบกองทุนล่าช้าของสมาชิก ทางกลุ่มได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการแก้ไขปัญหาโดยออกมาเป็นกฎ กติกา ของกลุ่มให้คณะกรรมการฝ่ายจัดเก็บเงิน

ฝากเป็นผู้กำกับการนำเงินฝากจากสมาชิกส่งให้คณะกรรมการฝากเงินในระหว่างวันที่ 3-6 ของทุกเดือน ถ้าสมาชิกคนไหนไม่จ่ายเงินสมทบตามเวลาที่กำหนดคณะกรรมการต้องปฏิบัติดังนี้

ครั้งที่ 1 ตักเตือน

ครั้งที่ 2 ผ่อนผัน

ครั้งที่ 3 ตัดออกจากการเป็นสมาชิก

3. การแก้ไขกระบวนการเบิกจ่ายเงินของสมาชิกที่ล่าช้า ปัญหาในการจ่ายเงินส่งเคราะห์สวัสดิการให้แก่สมาชิกตามสิทธิล่าช้า นั้น ทางกลุ่มได้ตกลงกับสมาชิกไว้แล้วว่าอาจจะมี การจ่ายล่าช้าไปบ้างเพราะการจะจ่ายเงินสวัสดิการให้แต่ละรายนั้นต้องผ่านการประชุมของ คณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าสมควรจ่ายเงินหรือไม่ เมื่อมีมติให้จ่ายก็ต้องนำเงินที่ฝากไว้กับ ธนาคารออกมาจ่ายให้กับสมาชิก โดยการจ่ายเงินแต่ละครั้งมีหลายขั้นตอนจึงเกิดความล่าช้า ปัจจุบันกองทุนได้จ่ายเงินสวัสดิการให้กับสมาชิกแล้วทั้งหมด 326 ราย

4. การแก้ไขการรวมตัวกันของสมาชิก กลุ่มในการพบปะพูดคุยกันมีเวลาน้อย เนื่องจากสมาชิกต่างคนต่างต้องมีภารกิจของตน ดังนั้นเวลาในการพบปะพูดคุยกันของสมาชิก สมาชิกกับกรรมการ จึงมีเวลาน้อยแต่คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้ใหญ่บ้านและกำนัน มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกได้รับรู้ข่าวสารตามเสียงตามสาย ของหมู่บ้านนั้นๆ อยู่แล้ว รวมถึงการกำหนดให้วันที่ 3 ของทุกเดือนเป็นวันที่สมาชิกต้องนำเงินออม มาออมที่สหกรณ์ร้านค้าหมู่ที่ 2 เพื่อเป็นการพบปะพูดคุยกันของสมาชิกกับกรรมการรวมถึง สมาชิกด้วยกันเอง

จากการศึกษาและการสัมภาษณ์พูดคุยกับประธาน กรรมการ และสมาชิก เป็น รายบุคคล ในเรื่องของวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล น้ำเกียน สามารถอธิบายได้ว่าประสบการณ์จากกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ในอดีตที่กล่าวมานี้ทางกลุ่มกองทุนสวัสดิการได้นำมาพัฒนาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงานรวมถึงการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ โดยการใช้กิจกรรมของกลุ่มรวมถึงข้อตกลงกัน ของสมาชิกภายในกลุ่มกองทุน โดยการใช้กลยุทธ์ในการสร้างความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการ ชุมชนเป็นเครื่องมือหลักในการแก้ไขปัญหาโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นหลัก ซึ่ง ประกอบไปด้วย

1. เวทีชาวบ้าน สร้างการมีส่วนร่วม เป็นเวทีชาวบ้านเพื่อหาข้อสรุป และออกกฎ กติกามาตรการสังคมเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน เน้นการสร้างการมีส่วนร่วม

2. มาตรการสังคม หรือกฎของชุมชน เป็นเสมือนกฎหมายที่ใช้ปกครองคนในชุมชน ชาวบ้านทุกคนได้มีส่วนร่วมกัน เน้นการสร้างการมีส่วนร่วม

3. ผู้นำ (ขุนศึก) ใช้คำว่า “ขุนศึก” เพื่อสร้างความฮึกเหิม และยังเปรียบเสมือนเป็น ทีมที่ต้องออกไปรบกับปัญหา ทุกเรื่องในชุมชน ไม่มีใครเป็นพระเอกคนเดียว จึงเรียกว่า เป็น พระเอกของหมู่

4. กลุ่มองค์กร และกองทุนหลากหลาย เป็นวิธีการสร้างความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การรวมกลุ่มเรียนรู้ และพัฒนา

กิจกรรมที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน ให้ชุมชนได้ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์บนพื้นฐานของเป้าหมาย รวมถึงการเรียนรู้ในการจัดการแก้ไขปัญหา ประกอบกับการแสวงหาเครือข่ายและองค์กรสนับสนุน ช่วยเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ของชุมชน คือ กินอิ่ม นอนอุ่น ผันดี

ประเด็นที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนในการ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่าน ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสัมภาษณ์พูดคุยกับประธาน กรรมการ และ สมาชิก เป็นรายบุคคล พบว่ากองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน มีการริเริ่มการพัฒนาการมีส่วนร่วมโดยกระบวนการในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยการใช้เวทีชาวบ้านเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ซึ่งกระบวนการของเวทีชาวบ้านนี้เป็นกระบวนการ นำเอาปัญหา ความต้องการ รวมถึงแนวทางต่างๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน มาหาข้อสรุปเพื่อออกเป็นกฎกติกา เพื่อกำหนดให้เป็นมาตรการทางสังคมเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน ร่วมกัน เน้นการสร้างการมีส่วนร่วม เช่น สมาชิกเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ร่วมช่วยกันแก้ปัญหาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการพัฒนาในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีและแนวทางการดำเนินงาน โดยการใช้ข้อสรุปจากกระบวนการของเวทีชาวบ้านโดยได้กำหนดมาตรการสังคม หรือกฎของชุมชนที่เป็นเสมือนกฎหมายที่ใช้ปกครองคนในชุมชนและชาวบ้านทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมจากสมาชิกของกองทุนสวัสดิการถึงสมาชิกของชุมชน เช่น ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งของกองทุน มีสิทธิ

เรียกร้องให้คณะกรรมการกระทำหรืองดเว้นการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของกองทุน หรือป้องกันความเสียหายอันจะเกิดขึ้นแก่สมาชิกและกองทุน มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน มีส่วนร่วมในขั้นตอนการพัฒนาของกลุ่มกองทุนในรูปแบบของคณะกรรมการในฝ่ายต่างๆ โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง เช่น ประธานกองทุนและรองประธานมีบทบาทหน้าที่ คือ บริหารจัดการกองทุนฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดประสานงานกับสมาชิก กรรมการ และบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรรมการฝ่ายการเงินกองทุนมีอำนาจเปิดบัญชี และฝาก ถอนเงินกองทุนจากบัญชีธนาคาร นำเงินฝากของสมาชิกเข้าบัญชีธนาคาร ในระหว่างวันที่ 3-6 ของทุกเดือน จัดทำบัญชีรับ-จ่ายเงินกองทุนให้เป็นปัจจุบัน ฝ่ายจัดเก็บเงินฝากมีหน้าที่ให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิก ในวันที่ 3 ของทุกเดือนจัดทำบัญชีรับฝากของสมาชิกทุกคนให้เป็นปัจจุบัน นำเงินฝากจากสมาชิก ส่งให้คณะกรรมการฝ่ายการเงินในระหว่างวันที่ 3-6 ของทุกเดือน เป็นต้น ส่วนสมาชิกทุกคนก็มีส่วนร่วมในการจ่ายเงินออมวันละ 1 บาท ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักของสมาชิกทุกคน กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนได้ให้ส่วนร่วมในขั้นตอนการรับผลประโยชน์ของสมาชิกโดยการผ่านมติในที่ประชุมของสมาชิกว่ารายได้ที่จะได้รับผลประโยชน์ตามข้อกำหนดของกองทุนสวัสดิการ การรับผลประโยชน์จากการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนในอีกรูปแบบหนึ่งของสมาชิกกองทุน ก็คือ การรับผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ร้านค้าที่ได้นำผลกำไรจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน มาจัดตั้งเป็นสหกรณ์ร้านค้าเพื่อจำหน่ายสินค้าในรูปแบบสมาชิกโดยมีการปันผลกำไรจากการขายสินค้าให้แก่สมาชิกรวมถึงสินค้าของสมาชิกเองยังสามารถนำมาวางจำหน่ายได้ที่ร้านสหกรณ์ร้านค้าได้ กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยน มีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของกองทุนไม่ว่าจะเป็นสิทธิเรียกร้องให้คณะกรรมการกระทำหรืองดเว้นการกระทำเพื่อผลประโยชน์ของกองทุน หรือป้องกันความเสียหายอันจะเกิดขึ้นแก่สมาชิกและกองทุน สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจการของกองทุนต่อคณะกรรมการ สิทธิในการขอตรวจสอบบัญชีและเอกสารกองทุนเพื่อทราบการดำเนินงานกิจการของกองทุน และยังรวมไปถึงคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ที่คณะกรรมการบริหารกองทุน เห็นว่ามีความเหมาะสมในการที่จะเป็นที่ปรึกษา และร่วมมีบทบาทในการบริหารกองทุน รวมถึงบทบาทในการตรวจสอบการบริหารงาน และตรวจสอบระบบบัญชีของกองทุนปีละ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม / สถานการณ์

จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนมีการกำหนดหน้าที่หน้าที่ของสมาชิกว่าสมาชิกมีบทบาทในการบริหารจัดการกองทุนอย่างไร โดยอยู่บนหลักของการมีส่วนร่วม ได้แก่ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการริเริ่มวางแผนและดำเนินการในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่และอนาคตของเขา บุคคล กลุ่ม หรือ ชุมชน

ที่มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง แล้วมีการแสดงให้เห็นถึงความต้องการโดยสมัครใจร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวของสมาชิก กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนเอง รวมถึงการตัดสินใจกระทำการเพื่อให้บรรลุถึงความประสงค์ โดยร่วมกันในด้านความคิด การตัดสินใจ การวางแผนและการปฏิบัติ

ประเด็นที่ 5 หน่วยงานใดที่เข้ามาร่วมช่วยให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการสัมภาษณ์และการศึกษาพบว่าหน่วยงานที่เข้ามาร่วมช่วยให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยนและสถานีอนามัยตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นองค์กรหลักที่ร่วมมือกันคอยสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยนมาโดยตลอด จากการสังเกตของผู้ศึกษา ทั้งสถานีอนามัยและองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมกองทุนสวัสดิการ รวมถึงเป็นศูนย์ประสานงานกองทุนนั้น เพราะมีสถานที่ตั้งอยู่ติดกันและบุคลากรใน 2 องค์กรนี้ต่างก็มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน เช่น เป็นประธานกองทุน เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมไปถึงหน่วยงานที่คอยสนับสนุนทางด้านองค์ความรู้ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สถาบันจัดการทางสังคม (สจส.) และรวมไปถึงจังหวัดน่านโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดน่าน รวมถึงเครือข่ายชุมชนต่างๆ ที่เป็นองค์กรเครือข่ายขององค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน

วิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชนนั้นต้องประกอบไปด้วยการบริหารจัดการที่เป็นระบบ การแบ่งหน้าที่ของกรรมการอย่างชัดเจน (การรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง) ถ้าหากมีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชนคนในชุมชนเองนั้นแหละที่ต้องช่วยกันแก้ปัญหาเอง การร่วมแรงร่วมใจกันของคนในชุมชน การบริหารจัดการทุนของชุมชนให้คุ้มค่า ผู้นำและชาวบ้านได้มีส่วนร่วมเช่น ทั้งหมดนี้เป็นข้อเสนอแนะของประธาน คณะกรรมการ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างของกองทุนสวัสดิการชุมชน

วิธีการการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ตำบลน้ำเกี๋ยน จังหวัดน่านนั้น ในการศึกษาวิธีการและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน สามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้ดังนี้

1. ประสบการณ์ของชุมชน

ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จนประสบผลสำเร็จ โดยองค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน (องค์กรชาวบ้าน) เป็นกลุ่มที่วางรากฐานในการแก้ไขปัญหาของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชนก็ได้นำแนวทางในการบริหารจัดการกับปัญหาขององค์กรพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตำบลน้ำเกี๋ยน โดยได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มกองทุนสวัสดิการชุมชน

กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ เวทีชาวบ้าน มาตรการสังคม ผู้นำ กลุ่มองค์กร กิจกรรมที่กล่าวมาเป็นที่เกิดมาจากการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน ให้ชุมชนได้ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์บนพื้นฐานของเป้าหมาย รวมถึงการเรียนรู้ในการจัดการแก้ไขปัญหา ประกอบกับการแสวงหาเครือข่ายและองค์กรสนับสนุนช่วยเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ของชุมชน คือ กินอิ่ม นอนอุ่น ผืนดี

2. การมีส่วนร่วมของสมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลน้ำเกี๋ยน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนมีการกำหนดหน้าที่หน้าที่ของสมาชิกว่าสมาชิกมีบทบาทในการบริหารจัดการกองทุน โดยอยู่บนหลักของการมีส่วนร่วม ได้แก่ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการริเริ่มวางแผนและดำเนินการในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่และอนาคตของเขา บุคคล กลุ่ม หรือ ชุมชน ที่มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง แล้วมีการแสดงให้เห็นถึงความต้องการโดยสมัครใจร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลน้ำเกี๋ยนเอง รวมถึงการตัดสินใจกระทำการเพื่อให้บรรลุถึงความประสงค์ โดยร่วมกันในด้านความคิด การตัดสินใจ การวางแผนและการปฏิบัติ

3. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเกี๋ยนและสถานีอนามัยตำบลน้ำเกี๋ยนเป็นองค์กรหลักที่ร่วมมือกันคอยสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ และมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมกองทุนสวัสดิการ รวมถึงเป็นศูนย์ประสานงานกองทุน

ในการจัดสวัสดิการชุมชนนั้นการดำเนินกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีและยังนำไปสู่การพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนนั้น ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของสมาชิก และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายต่างๆ เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน (ออมวันละบาท) ตำบลน้ำเกีฮ่วน จังหวัดน่าน ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะต่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบสวัสดิการในชุมชน โดยเจาะลึกตามรายประเด็นสวัสดิการด้านต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนรวมถึงบทบาทและศักยภาพของประชาชนและองค์กรภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินการจัดสวัสดิการในเรื่องนั้นๆ เช่น การจัดสวัสดิการด้านการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ การจัดสวัสดิการด้านอาชีพและรายได้สำหรับผู้ว่างงานในชุมชน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการพัฒนาการจัดสวัสดิการโดยชุมชนสู่การจัดสวัสดิการแบบบูรณาการโดยหุ้นส่วนการพัฒนาหลายฝ่ายโดยศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนหลายๆ ชุมชนเพื่อนำมาเปรียบเทียบ